

1. **ชื่อนวัตกรรม :** วงล้อดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังแบบ 2 in 1 ฉบับพกพา
2. **ชื่อผู้จัดทำ :** นางสาวกรรณก โพธิ์ศรี
3. **หน่วยงาน :** รพ.สต.ท่าลุ่มภู
4. **ปีที่จัดทำ :** 2561

ความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ผู้ป่วยเบาหวาน และความดันโลหิตสูงในพื้นที่ที่มีภาวะแทรกซ้อนทางไตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น การดูแลที่เหมาะสมและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง จะส่งผลให้ผู้ป่วยชะลอการเกิดไตเสื่อมได้ และผ่านมาผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนทางไตได้รับข้อมูลในการดูแลสุขภาพที่คลินิก โดยการบรรยาย และสอนภาพพลิกทั้งรายกลุ่ม และรายบุคคล จากการทบทวน สื่อการสอนพบว่า ร้อยละ 50 ยังไม่สามารถจดจำระยะการทำงานของไตและการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องได้ ทีมดูแลจึงได้ปรับเปลี่ยนสื่อการสอน การดูแลสุขภาพโรคไตวายเรื้อรังแบบพกพาให้กับผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง รวมทั้งผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง ที่ยังไม่เป็นโรค เพื่อมุ่งเน้นการเรียนรู้ การจดจำได้ดียิ่งขึ้น และเพื่อให้เกิดความรู้และตระหนักในการจัดการความเจ็บป่วยได้เหมาะสมตามระยะของโรค ทั้งยังเป็นการเพิ่มการจดจำเกี่ยวกับการดูแลตนเองที่ถูกต้องได้อีกด้วย นอกจากนี้ ทีมดูแลยังได้ประยุกต์นวัตกรรมวงล้อดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังแบบพกพา แบบ 2 in 1 ซึ่งรวมการดูแลสุขภาพในผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง โดยอ้างอิงและพัฒนาจากกระบวนการของ “ป้องกันจรรยาชีวิต 7 สี” ทั้งยังสะดวกต่อการคัดกรองและการให้คำแนะนำสุขภาพแก่ผู้ป่วยโรคเรื้อรังของอาสาสมัครประจำหมู่บ้านได้อีกด้วย ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้ป่วยที่จำเพาะขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้ข้อมูลการจัดการสุขภาพของผู้ป่วยคลินิก NCD และไตเรื้อรัง
2. เพื่อให้ผู้ป่วย/กลุ่มเสี่ยง รับรู้และจดจำระดับของโรคและการปฏิบัติตนในโรคที่ตนเองกำลังเป็นได้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อให้ผู้ป่วย/กลุ่มเสี่ยงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ
4. เพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการออกคัดกรอง และการให้สุขศึกษาแก่ประชาชนในพื้นที่ได้

กลุ่มเป้าหมาย

- 1.ผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไตเรื้อรัง จำนวน 36 คน
- 2.กลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน จำนวน 64 คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. จัดกลุ่มให้ความรู้แก่ผู้ป่วย มอบนวัตกรรมให้กับผู้ป่วย และกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
2. อธิบายวิธีการใช้งานนวัตกรรมไปพร้อมกับการให้สุศึกษาเกี่ยวกับโรคเบาหวานความดันโลหิตสูง และไตเรื้อรัง

วิธีใช้งานนวัตกรรม

วงล้อดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังแบบ 2 in 1 ฉบับพกพา ประกอบด้วย ข้อมูลการดูแลสุขภาพโรคเบาหวาน ความดันโลหิต และโรคไตเรื้อรัง เป็นวงล้อ 2 ด้าน

ด้านที่ 1 เป็นวงล้อการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง โดยพัฒนาจากกระบวนการ “ป้องกันจรรยาวัตร 7 สี ” ที่บอกระยะสีของโรค และการปฏิบัติตัว

ด้านที่ 2 เป็นวงล้อการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง บอกระยะของโรคและการปฏิบัติตัว

ผู้ป่วยและกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ใช้งานโดยการหมุนวงล้อแต่ละด้านให้ตรงกับสีในวงล้อ และอ่านผล

ผลการดำเนินงาน

มีการนำนวัตกรรมไปใช้กับกลุ่มผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังในวันคลินิกเบาหวาน ความดัน และไตเรื้อรังในทุกๆ วันพุธ และพฤหัสบดี และใช้ในคลินิกผู้สูงอายุ ในวันศุกร์ ที่มีการตรวจสุขภาพวัดความดันโลหิต ของทุกๆ เดือน ซึ่งได้มีการอธิบายถึงระดับของโรค ความรุนแรงของโรค ตามโซนสี พร้อมบอกวิธีปฏิบัติตัวในแต่ละระดับของโรค ซึ่งนวัตกรรมนี้ได้มีการนำไปปฏิบัติใช้จริงตั้งแต่ เดือนมกราคม พ.ศ. 2561 โดยจะมีการวัดผลการใช้งานจริง มีการสร้างแรงจูงใจในในคลินิก

- การทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการเริ่มให้สุศึกษา จำนวน 35 ราย
 - ผู้ป่วยและกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถบอกระยะ สี และการปฏิบัติตัวของโรคได้
- การติดตามผลการใช้งานระยะ 3 เดือน
 - ผู้ป่วยและกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สามารถจดจำแนวทางในการปฏิบัติตัวได้มากยิ่งขึ้น โดยไม่ต้องดูนวัตกรรม
 - ผู้ป่วยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การปฏิบัติตัวได้เหมาะสมกับโรค
- การติดตามผลการใช้งานระยะ 6 เดือน
 - อยู่ระหว่างการดำเนินงาน

แบบรายงานผลการสำรวจความพึงพอใจผู้รับบริการก่อนวัตรกรรม

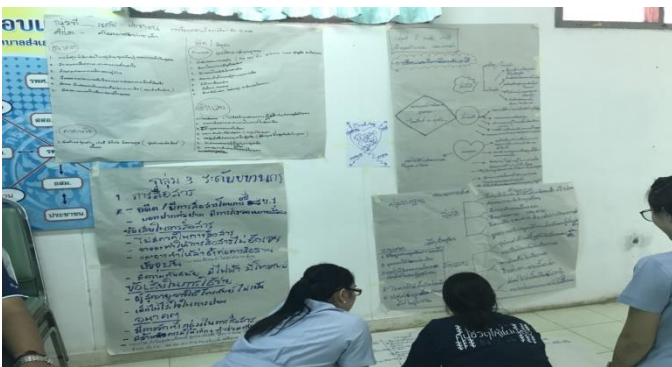
“วงล้อคุณแลสุขภาพผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังแบบ 2 in 1 ฉบับพกพา”

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	
1. ความเหมาะสมด้านการออกแบบ						
1.1 รูปแบบของเครื่องมือมีความทันสมัย	87 (87%)	8 (8%)	5 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	มากที่สุด
1.2ขนาดและน้ำหนักของเครื่องมือมีความเหมาะสม	93 (93%)	7 (7%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	มากที่สุด
1.3ความง่ายต่อการใช้เครื่องมือ	44 (44%)	33 (33%)	18 (18%)	5 (5%)	0 (0%)	มากที่สุด
1.4ความสะดวกในการพกพาและจัดเก็บเครื่องมือ	87 (87%)	8 (8%)	5 (5%)	0 (0%)	0 (0%)	มากที่สุด
1.5สามารถนำไปใช้ได้จริง	93 (93%)	7 (7%)	0 (2.86%)	0 (0%)	0 (0%)	มากที่สุด
1.6เหมาะสมต่อการใช้งาน	94 (94%)	6 (6%)	0 (2.86%)	0 (0%)	0 (0%)	มากที่สุด
1.7มีความปลอดภัยระหว่างการใช้งาน	100 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	มากที่สุด
2. การใช้วัสดุในการผลิต						
2.1 มีคุณภาพ คงทน ต่อการใช้งาน	0 (0%)	14 (14%)	63 (63%)	20 (20%)	3 (3%)	ปานกลาง
2.2คุ้มค่าต่อการผลิต	38 (38%)	54 (54%)	8 (8%)	0 (0%)	0 (0%)	มาก
3. คุณค่าของสิ่งประดิษฐ์						
3.1มีประโยชน์ในการให้สุขศึกษาแก่กลุ่มเป้าหมาย	93 (93%)	7 (7%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	มากที่สุด
3.2มีประสิทธิภาพในการช่วยจดจำข้อมูลสุขภาพ	98 (98%)	2 (2%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	มากที่สุด
4. ความพึงพอใจต่อการใช้งาน						
4.1ความพึงพอใจหลังจากใช้เครื่องมือ	73 (73%)	19 (19%)	8 (8%)	0 (0%)	0 (0%)	มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. นวัตกรรมชิ้นนี้ ตัวอักษรบางจุดในนวัตกรรมเล็กทำให้ผู้ปวยที่สูงอายุมองไม่ค่อยเห็น ควรใช้ตัวอักษรใหญ่กว่าขนาดเดิม
2. รูปแบบนวัตกรรมค่อนข้างซับซ้อน ตัวอักษรเยอะ ต้องพลิกวงล้อ และหมุนวงล้อหลายด้าน
3. สำหรับผู้สูงอายุ ควรแยกนวัตกรรมออกเป็น 2 เรื่อง เนื่องจากทำให้ผู้สูงอายุสับสน

กระบวนการทำ SRM

การให้สุศึกษาแก่ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง

โดยการใช้นวัตกรรม

